

Elżbieta Perzycka

Zaufanie do e-learningu w kształceniu akademickim na przykładzie doświadczeń w Nesna University College

Pedagogika Szkoły Wyższej nr 2, 123-133

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Elżbieta Perzycka

Uniwersytet Szczeciński

Zaufanie do e-learningu w kształceniu akademickim na przykładzie doświadczeń w Nesna University College

Wprowadzenie

Nesna University College to państwowa uczelnia wyższa ulokowana w rejonie wiejskim koła podbiegunowego. Lokalizacja, a także tradycja sprzyjają rozwijaniu się kształcenia na odległość. Od wielu lat prowadzi się tam zajęcia metodą e-learningową opartą na systemie zarządzania nauką (LMS) Moodle¹. Od czterech lat w kursach tych uczestniczą także studenci z Polski (16 osób) i Hiszpanii (12 osób). W wyniku tego rozszerzenia powstał projekt mający na celu umiędzynarodowienie ICT i nauki. Projekt został opracowany we współpracy z nauczycielami akademickimi Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego w ramach dwustronnego porozumienia.

Jednym z zadań projektu jest rozwijanie współpracy w kolejnych latach, szczególnie w kierunku budowania wspólnej platformy edukacyjnej. Celem takiej współpracy będzie rozwijanie kultury zaufania w zakresie adaptacji nowych metod i form kształcenia oraz rozszerzanie tematyki kursów na podstawie wspólnie przyjętych koncepcji teoretycznych.

¹ H. Hallstein, *Introducing ICT and Learning and the Developing of Digital Portfolio*, w: *Education across borders*, red. B. Godeyord, E. Perzycka, „Fredrikke” 2011, no. 1, s. 6.

Uwarunkowania teoretyczne

Działania przetwarzające rzeczywistość, także ikonyczną i symboliczną, to szczególna funkcja mediów cyfrowych, gdyż pozwalają one aktywizować osoby uczące się w toku wspierania informacyjnego². Coraz częściej współczesna kultura zaufania jest konstruowana i aktualizowana poprzez edukację z zastosowaniem technologii informacyjnej i komunikacyjnej w społeczeństwie sieci. Celem takiej edukacji jest ustawiczna weryfikacja i doskonalenie wprowadzanych zmian. Zmiana może wywołać bardzo różnorodne reakcje – od skrajnego sprzeciwu po zachwyty. Postawa osób uczestniczących w zmianie może być mniej lub bardziej otwarta³. Tak skrajne (z)rozumienie zmiany może powodować mniejsze lub większe utrudnienia w jej wprowadzaniu. Przyjęcie zmiany warunkowane jest akceptacją celów, założeń i aktywnego przejścia w stan jej realizacji. Wprowadzenie zmiany w edukacji, której efektem będzie asymilacja „nowości”, „inności” przez podmioty edukacji, będzie możliwe tylko wówczas, kiedy z jej sensem będą utożsamiali się ci, którzy w niej uczestniczą⁴. Postawienie nauczyciela i studenta przed nową sytuacją, jaką jest realizacja zadań dydaktycznych z zastosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych metodą e-learningu, wymaga od nich wzajemnego zaufania, a także zaufania do nowego środowiska dydaktycznego oraz zaufania do warunków „nowego” kształcenia.

Zaufanie należy do pojęć nieostrych i – jak jemu podobne – ma wiele znaczeń. W literaturze z obszaru nauk społecznych, możemy przeczytać wiele definicji zaufania. W pierwszej kolejności przywołuję tę ze *Słownika języka polskiego*. Jest to

1. rzeczownik od zaufać, który w tym słowniku definiowany jest w następujący sposób: odnieść się do kogoś, do czegoś, z ufnością; zawie-

² E. Perzycka, *Struktura i dynamika kompetencji informacyjnych nauczycieli w społeczeństwie sieciowym*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2008.

³ R. Schulz, *Nauczyciel jako innowator*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1989.

⁴ E. Potulicka, *Koncepcja teoretyczna zmiany edukacji Michaela Fullmana*, Wolumin, Poznań 2000, s. 59.

rzyć komuś, czemuś, 2. przeświadczenie, że komuś można ufać; wierzyć, że można polegać na danej osobie; ufność⁵.

W wyjaśnieniu pojęcia „zaufanie” mamy zatem „przeświadczenie” i „wierzyć”. Jeżeli pojęcie „wiera” wytłumaczymy jako pewność niepopartą dowodami, to występuje ona w opozycji do pojęcia „przeświadczenie” rozumianego jako intuicyjne doznanie. Brak precyzji, jednomyslności w odniesieniu do opisu/interpretacji czym jest zaufanie zmusza nas do tego, aby dokonać szerszego przeglądu i systematyzacji definicji pojęcia „zaufanie”. Dla porządku naukowego trzeba dodać, że zaufanie – oprócz tego o charakterze intuicyjnym – może być również strategiczne. Jako takie ma charakter instrumentalny i jest oparte na wcześniejszych doświadczeniach. Zaufanie odgrywa zasadniczą rolę w kształtowaniu się demokratycznego społeczeństwa, dla którego media cyfrowe znajdują się w centrum życia codziennego. Za Piotrem Sztompką można powtórzyć, że zaufanie stanowi składnik imponderabiliów i jest związane z kompetencjami cywilizacyjnymi. To one są zestawem kulturowych predyspozycji jednostki do partycypacji politycznej i samorządności, dyscypliny w pracy, ducha przedsiębiorczości, aspiracji edukacyjnych oraz umiejętności technologicznych, zasad etycznych i wrażliwości estetycznej⁶. Możliwość działania przez zaufanie w mediach cyfrowych jest szczególnie ważna, gdyż poszerzając możliwe kombinacje i warianty tego działania, zaufanie przyczynia się do samoorganizacji, samoodtworzenia systemu, w tym także w wymiarze samoedukacji⁷.

W rozważaniach nad istotą zaufania do przestrzeni e-learningu nie da się uniknąć niejasności, podobnie jak w przypadku samego pojęcia „zaufanie”, chyba że przyjmuje się założenie, iż jest ona jednoznaczna i istnieje w społecznym i jednostkowym wymiarze. Za P. Sztompką zaufanie definiuje jako zakład podejmowany na temat niepewności, przyszłych działań innych ludzi⁸. W przypadku e-learningu możemy mówić między innymi o dwóch rodzajach zaufania – do siebie i od siebie. W obu przy-

⁵ *Słownik języka polskiego*, red. L. Drabik, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 971.

⁶ P. Sztompka, *Society in Action. The Theory of Social Becoming*, University Press, Cambridge 1991.

⁷ M. McLuhan, *Wybór tekstów*, Zysk i S-ka, Poznań 2001, s. 123.

⁸ P. Sztompka, *Zaufanie, Fundament społeczeństwa*, Znak, Kraków 2007, s. 69–70.

padkach nie możemy jednak nauczyć się go tak, jak uczymy się innych treści kształcenia. Jest ono doświadczane przez nauczyciela i studenta poprzez zanurzenie się w kulturę i poprzez kulturę⁹. Zaufanie do jest formą antycypowania rzeczywistości cyfrowej przez jej użytkownika. Jest przynależne człowiekowi z natury i jest pozbawione przymusu. To wyrażanie swoich przekonań zorientowane – za P. Sztompką – jako „korzystne z punktu widzenia moich interesów, potrzeb, oczekiwań”¹⁰. Zaufanie od w stosunku to przestrzeni e-learningowej to dla mnie zaufanie powiernicze¹¹. Jej użytkownicy korzystają z treści cyfrowych przekazywanych za pośrednictwem komunikatorów z dostępem zbiorowym i indywidualnym zgodnie z przyjętym zakładem. Jednocześnie zdają sobie sprawę z faktu, iż pojęcia „zaufanie do przestrzeni e-learningu” i „zaufanie od przestrzeni e-learningu” nie oddają w pełni zagadnień z nimi związanych. Zaufanie do i od *sensu stricto*, co akcentuję w pracy, nie jest pojęciem jednoznacznym, gdyż współwystępuje z innymi rodzajami zaufania w środowisku cyfrowym. Zagadnieniom tym można poświęcić osobną pracę. W niniejszym artykule koncentruję się na zaufaniu do e-learningu.

Zarówno wartości, jak i technologie mają specyficzne cechy, a jednocześnie wykazują pewne zróżnicowanie wynikające z ich miejsca i znaczenia w społeczeństwie. Refleksja nad stanem e-learningu warunkowana jest w szczególności: rodzajem zaufania do technologii informacyjnych i komunikacyjnych wynikającym z wiedzy o ich funkcjonowaniu i poziomem refleksji nad zasobami informacyjnymi i osobami, które tworzą treści cyfrowe.

Przyczynek do badań nad stanem zaufania do e-learningu

Wciąż poszukiwane są informacje na temat kultury zaufania w interakcjach z użyciem nowych mediów, w tym zwłaszcza nauczania i uczenia

⁹ M. Czerepaniak-Walczak, *Aspekty i źródła profesjonalnej refleksji nauczyciela*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1997.

¹⁰ P. Sztompka, *Zaufanie...*, s. 74.

¹¹ Ibidem, s. 75.

się z zastosowaniem różnorodnych narzędzi i programów ICT¹². Szczególnym rodzajem zaufania do cyfrowych mediów jest zaufanie do e-learningu jako formy kształcenia polegającej na udostępnianiu i dzieleniu się treściami poprzez interaktywne metody nauczania i uczenia się z wykorzystaniem internetu. Uwzględniają one zarówno rozpoznawanie złożoności kondycji podmiotów uczestniczących w aktywności, jak i rozumienie stopnia złożoności samych sytuacji i warunków tego działania – osadzonych w kulturze zaufania. W tym kontekście w odniesieniu do niżej prezentowanych wyników badań warto postawić pytanie, na ile informacje, opinie, apele, zaproszenia i inicjatywy upowszechniane za pośrednictwem internetu wzbudzają zaufanie co do swojej prawdziwości, szczerości, normatywnej słuszności i autentyczności. W kontekście e-learningu istotne wydaje się poznanie, jakie są elementy kultury zaufania wobec: 1) osób, ich intencji i zachowań; 2) norm i ich źródeł; 3) użyteczności poznawczej w codziennym życiu osób i grup.

Pierwszy element kultury zaufania uwidacznia się w tworzeniu sieci społecznych, przynależności do grupy, wzajemnym wsparciu i solidarności, drugi – w wrażliwości etycznej na bieżące i potencjalne kierunki rozwoju osoby i zmiany społecznej, natomiast trzeci odsłania prawdy i ich źródła w konstytuowaniu się sądów na tematy bliskie i odległe – trudno akceptowalne i dyskusyjne społecznie.

W celu rozpoznania i opisanie elementów kultury zaufania, jakie zachodzą w e-learningowej strategii kształcenia, zasadne wydaje się zastosowanie metody *case study*¹³. Pozwoli ona rozpoznać zachowania podmiotów edukacji wobec siebie i wobec przestrzeni cyfrowej platformy kształcenia. Pilotażowe badania prowadzone były w trakcie trwania kursu e-learningowego „ICT in Society”, który trwał od stycznia do czerwca 2014 roku. Badania zasadnicze będą prowadzone od stycznia do czerwca 2015 roku w ramach dwóch kursów: ICT in Society oraz Digital Game-Based Learning. Te dociekania stanowią wycinek obszernych badań, które prowadzone są od lutego 2013 roku w szkołach w Polsce, Indiach, Wło-

¹² M. Czerepaniak-Walczak, E. Perzycka, *Culture of Trust in ICT-aided Educational Interactions – Report No 1*, ZAPOL Dmochowski, Sobczyk Sp. j., Szczecin 2013.

¹³ J.W. Creswell, *Qualitative Inquiry and Research Design, Choosing Among Five Approaches*, Sage Publications, Thousand Oaks 2007; R.K. Yin, *Case Study Research: Design and Methods*, Sage Publications, Thousand Oaks 2009.

szech, Rosji i Norwegii w ramach projektu badawczego „SIT – Stimulators and Inhibitors of Culture of Trust in Educational Interactions Assisted by Modern Information and Communication Technology” z tytułu uzyskanego grantu w 7 Programie Ramowym, Marie Curie, Actions, People, nr 318759. Dane empiryczne gromadzone są przez uczestników projektu z wykorzystaniem różnych źródeł: nieformalnej rozmowy i analizy dokumentów – treści zapisów multimedialnych (portfolio studenta).

Warunki kształtowania elementów zaufania w kontekście stosowania narzędzi i programów ICT w e-learningu

Biorąc pod uwagę efekty kształcenia w szkole wyższej na kierunku pedagogicznym, należy stwierdzić, że warunki kształtowania elementów zaufania w kontekście stosowania narzędzi i programów ICT w e-learningu powinny obejmować kompetencje w zakresie edukacyjnej technologii informacyjnej w takim zakresie, w jakim absolwent posiada pozostałe kompetencje, aby przygotowanie studenta do zawodu było właściwe z uwagi na oczekiwania rynku pracy. Wypróbowany układ czynności, świadomie i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela akademickiego ze studentem umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia. Dobór metod nauczania zależy od warunków pracy, od odbiorców, celów i treści. Znajomość systemów informatycznych wśród nauczycieli akademickich i studentów nie jest jednak wystarczająca, aby w pełni skorzystać z kształcenia z użyciem e-learningu. Dlatego staramy się poszukiwać różnorodnych doświadczeń w tym zakresie, aby rozwijać tę formę edukacji.

Powstawanie i rozwój społeczeństwa sieci¹⁴, a zwłaszcza horyzontalność relacji międzyludzkich, wytwarza inne postawy zarówno wobec siebie, jak i innych. Język komunikacji jest podstawowym narzędziem w zdobywaniu wiedzy na temat innych kultur. Z jednej strony pojawiają się pokusy uproszczeń i łatwego dostępu do dóbr, w tym łatwego i atrakcyjnego dostępu do wiedzy, z drugiej zaś – istnieją warunki odpowiedzialnego i odważnego sięgania po te dobra i wartości.

¹⁴ D. Tapscot, *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

W Nesna University College sprzyja to kształtowaniu zaufania wobec siebie oraz krytycznej ufności wobec innych ludzi i nowych zjawisk. Wszyscy nauczyciele deklarują potrzebę konkretnych informacji i wskazówek, jak wybierać odpowiednie produkty ICT i ich używać w celu doskonalenia potencjału e-learningu. Przed rozpoczęciem kursu nauczyciele poświęcają wiele godzin na analizę treści kształcenia, które będą realizowane w trakcie zajęć. Dyskutują, tworzą i konsultują materiały dydaktyczne. Każdy z nich utożsamia się z nimi zarówno w całości, jak i w swojej części. Po zaakceptowaniu przez wszystkich nauczycieli biorących udział w kursie są one zamieszczane w sieci. W trakcie trwania kursu nauczyciele wielokrotnie dyskutują postępy studentów i czasami zmieniają przyjętą wcześniej strategię uczenia się. Wspierają studentów podczas pracy nad kolejnymi zadaniami. Wielokrotnie odpowiadają na pytania i tłumaczą niezrozumiałe treści. Po zakończeniu kursu nauczyciele spotykają się na seminarium podsumowującym, podczas którego dzielą się swoimi doświadczeniami, wymieniają refleksje na temat przebiegu zajęć i zastanawiają się, co można udoskonalić w kolejnym roku. Zasady uczenia się i podział pracy sprawiają, że korzystanie z narzędzi prowadzi do rozwijania wiedzy i umiejętności zarówno w aspekcie indywidualnym, jak i społecznym. W ramach e-learningu studenci i nauczyciele – uczestnicy interakcji edukacyjnych – uczą się relacji z innymi, a przede wszystkim radzenia sobie w sytuacji samodzielnego odkrywania satysfakcji płynącej z zaufania międzyludzkiego na drodze wspólnego uczenia się.

Studenci stwierdzają, że zasoby ICT są obiecujące. Pomagają pokonać bariery osobistego kontaktu wynikające z lokalizacji miejsca zamieszkania, wyzwalają odwagę do komunikacji wynikającej z kontaktu *face-to-face online*. Wraz z autonomią stosowaną w formie i metodzie e-learningowej jednocześnie kształtują własną wolę, gdyż to oni decydują, kiedy stają się uczestnikami procesu kształcenia, przy jednoczesnym poszanowaniu czasu innych uczestników, a także zwracają uwagę na poczucie własnej wartości. Szczególnie wyraża się to podczas wpisywania komentarzy na wspólnym blogu. Zwracają uwagę na sposób opisu zadań do wykonania. Doceniają szczegółowy opis tego, jak mają wykonać zadanie i ile mają czasu na jego opublikowanie. To wyzwala procesy poznawcze oparte na zaangażowaniu się w dialog z innymi źródłami informacji (perspektywa oparta na wiedzy) oraz uczy organizacji czasu w podziale na

zadania łatwe i trudne – wymagające innego zaangażowania. W związku z tym blogowanie może tworzyć solidną podbudowę w kontekście uczenia się w grupie, jeden od drugiego.

Warunki kształtowania zaufania do siebie i cyfrowej przestrzeni uczenia się

O zaufaniu w kontekście komunikacji z zastosowaniem platformy e-learningowej można mówić w trzech aspektach jako: 1) zaufaniu do komunikacji, 2) zaufaniu w komunikacji oraz 3) komunikacji w zaufaniu. Każdy z wyszczególnionych aspektów zawiera w sobie wiele elementów, z których każdy może być przedmiotem refleksji dydaktycznej. Nauczyciele uczestniczący w badaniu zaznaczają, że zastosowanie nowej metody kształcenia i narzędzi cyfrowych nie utrudnia im prowadzenia zajęć metodami aktywizującymi i praktycznymi, lecz sprzyja pogłębieniu zdobytej wiedzy, jej operatywności i trwałości, a prowadzenie bloga – budowaniu zaufania w grupie.

Wyniki oceny studentów studiów stacjonarnych i studiów w systemie e-learningowym wskazują na wyższe wyniki w systemie drugim¹⁵. Nauczyciel uświadamia sobie dany stan rzeczy wówczas, gdy posiada o nim określoną wiedzę oraz potrafi zachować się w sposób adekwatny i odpowiedzialny w danej sytuacji. Udział studentów w e-learningu umożliwia dzielenie się własnymi pomysłami. Respondenci podkreślili, że co prawda ograniczone zostało kształcenie werbalne na rzecz poznania pośredniego, ale pozwoliło to na zaoszczędzenie czasu potrzebnego na przygotowanie i realizację zadań oraz na tak zwany feedback. Mają czas na refleksję i mogą wielokrotnie powracać do wyników oceny czy ewaluacji. Podczas tych czynności doskonaliły zadania i uczą się. Szczególnie ważne dla studentów jest indywidualne podejście do przygotowanego portfolio. Podkreślają to przede wszystkim studenci z Polski.

E-portfolio w kształceniu e-learningowym traktowane jest najczęściej jako rozwiązanie techniczne, na co zwracają uwagę autorzy wielu

¹⁵ Por. H. Hallstein, op.cit.

raportów z badań¹⁶. E-portfolio w systemie e-learningu w Nesna University College jest dla studentów osobistym środowiskiem uczenia się. Jest także wiodącą metodą kształcenia opartą na samodoskonaleniu i samo-realizacji. Od strony nauczyciela i uczelni e-portfolio jest zindywidualizowanym wspomaganie procesu kształcenia poprzez tworzenie warunków umożliwiających dobór metod i środków dydaktycznych do osobistych potrzeb i celów studenta.

W systemie e-learningu nauczyciel może być trenerem lub mentorem. W przypadku omawianej uczelni nauczyciele przyjmują rolę mentora. Szczególne znaczenie ma to dla polskich studentów, którzy mają możliwość doprecyzowania wykonania zadania w języku ojczystym dzięki profesor Beacie Godeyord, koordynatorce projektu, która zna język polski. Informuje o tym studentów i podczas komunikacji indywidualnych mogą dopytać o treści sprawiające im trudności. Taka możliwość wywala zaufanie do osoby. Język ojczysty daje poczucie pewności siebie i sprawia, że nauka staje się prosta i przyjemna. Wzrasta motywacja wewnętrzna, która jest bardzo ważna w procesie uczenia się, studenci czują się zaopiekowani i przez to ważni. Ponadto, nauczyciele w Norwegii współpracują z nauczycielami w Polsce i Hiszpanii. Cały czas są gotowi wspierać studentów w przygotowaniu e-portfolio, a także dyskutują z nimi podczas otwartych sesji wymiany poglądów. Studenci uczą się siebie i od siebie w asyście nauczycieli. To sprawia, że kształcenie e-learningowe jest bezpieczne. Każdy ufa sobie i drugiemu, gdyż może zapytać o wszystko, co jest trudnością, i podzielić się tym, co go nurtuje w codziennym życiu. Problemy rozwiązywane są wspólnie. Nauczyciele ufają sobie nawzajem i ufają studentom. Studenci ufają sobie nawzajem i ufają nauczycielom. Atmosfera pomiędzy uczestnikami w procesie komunikacji sprzyja kulturze zaufania, którą uczestnicy e-learningu budują dzień po dniu.

¹⁶ E. Melis, M. Homik, *E-Portfolio Study – Germany*, www.E-Portfolio.eu/resources/germany/publications/E-Portfolio-study-germany (12.07.2014); A. Kirberg, *Off the Beaten Path With ePortfolio & Virtual Conferencing: Pioneer Projects in Humanities & Social Sciences*, <http://ascilite.org.au/conferences/sydney10/procs/Kirberg-poster.pdf> (12.07.2014).

Zakończenie

Zaufanie do e-learningu w szkole wyższej może z jednej strony rodzić poczucie bezpieczeństwa z uwagi na indywidualne podejście do procesu kształcenia, z drugiej strony – z uwagi na możliwość umiędzynarodowienia kształcenia – jest podstawą budowania nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego o charakterze globalnym. Może przyjmować postać bezgranicznej ufności w intencje i potencjał zwierzchności lub być krytycznym namysłem przepełnionym refleksją nad podejmowanym działaniem. W pierwszym przypadku prowadzi to do anomii, a w drugim – do autonomii społecznej.

W odniesieniu zaufania do e-learningu w Nesna University College przejawianego przez nauczycieli i studentów możemy mówić o zaufaniu dojrzałym. Bazuje ono na krytycznym osądzie położenia nauczycieli i uczniów wobec innych elementów otoczenia społecznego i materialnego. Wiąże się z racjonalną oceną własnego potencjału, własnych możliwości oraz znajomością i rozumieniem intencji tych elementów. Jest wolne od strachu i przemocy. Wyzwala aktywność poznawczą i sprzyja komunikacji społecznej. Ten rodzaj zaufania do e-learningu stanowi ważny cel edukacji. Jest podstawą świadomego i krytycznego uczestniczenia w zmianie. Może stanowić przykład do naśladowania.

Osobny pakiet pytań niesie próba odniesienia idei zarządzania humanistycznego do jakości funkcjonowania instytucji edukacyjnych czy dynamiki procesów i kierunków strategii dydaktycznych w powiązaniu z postulowanymi wzorcami wypełniania ról społecznych w środowisku cyfrowym. Nie uczyniłam go polem zainteresowań w tym zwięzłym tekście, gdyż zasadnicze badania są przed nami. Tekst stanowi inspirację do stawiania kolejnych pytań i poszukiwania odpowiedzi.

Słowa kluczowe: *e-learning, zaufanie, szkoła wyższa*

**TRUST IN E-LEARNING METHOD IN ACADEMIC EDUCATION
AT THE EXAMPLE OF NESNA UNIVERSITY COLLEGE**

Summary

The dynamics of social life, its exponential nature and information openness through new technologies cause the need for change. A key element of the dynamics of development of the person and social change is trust. It has a significant meaning for the interactions of community processes, including the ability to cooperate, to have mutual understanding and common view of the future. Therefore, the article discusses the problem of trust in people and conditions of learning in the digital environment at the example of Nesna University College in Norway. The subject of analysis was trust in e-learning method in academic education. The article outlines directions for building a culture of trust of teachers and students on the online e-learning platform.

Keywords: *e-learning method, trust, higher education institution*

Translated by Zuzanna Grunt-Pawłowska